

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach

Kielce, 27 marca 2025 r.

WI.54.10.2025

Pan Paweł Niedźwiedź

Burmistrz Sandomierza

Szanowny Panie Burmistrzu,

wnioskiem przesyłanym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach 28 lutego 2025 r. zwrócił się Pan o udzielenie odpowiedzi na nw. pytania:

- czy w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2022 r. C-327/20 umowa o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, najem, dzierżawę (opłaty wnoszone przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą) nie wypełnia przesłanki definicji transakcji handlowej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U z 2023 r. poz. 1790),
- czy w związku z wyżej wymienionym wyrokiem wierzyciel (Gmina Sandomierz – Burmistrz Sandomierza) w przypadku opóźnień w płatnościach z tytułu użytkowania wieczystego, najmu, dzierżawy winien naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061 ze zm.).

W oparciu o opisany we wniosku stan faktyczny Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 13 stycznia 2022 r. C-327/20 wydanym w trybie prejudycjalnym rozstrzygnął kwestię pojęcia „transakcja handlowa”. Trybunał w uzasadnieniu wyroku stwierdził, że z łącznej lektury wskazanych przepisów dyrektywy 2011/7 Parlamentu Europejskiego w sprawie zwalczania opóźnień w transakcjach handlowych wynika, że jeżeli organ publiczny jest wierzycielem względem przedsiębiorstwa, sytuacja ta nie wchodzi w zakres pojęcia transakcji handlowej. Dokonana przez TSUE w trybie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wykładnia przepisów prawa unijnego wiąże nie tylko w sprawie, w której sąd zwrócił się z pytaniem prejudycjalnym, lecz także inne sądy oraz organy państw członkowskich orzekające w podobnych stanach faktycznych i prawnych.

Biorąc powyższe pod uwagę nie ma podstaw do dochodzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego będącą wierzycielem względem przedsiębiorcy należności z tytułu odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych na podstawie art. 7 ust. 1, jak również rekompensaty, o której mowa w art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Do czasu wydania tego rozstrzygnięcia, ale także po jego wydaniu istniała zróżnicowana interpretacja przedmiotowego problemu. Aktualnie stanowisko Regionalnych Izb Obrachunkowych jest jednolite i tożsame ze stanowiskiem Trybunału.

W sytuacji zatem gdy jednostka samorządu terytorialnego zdecydowała się na ustalenie i pobranie odsetek i rekompensaty powinna mieć na uwadze to, że dłużnik może podjąć działania celem ich odzyskania na drodze sądowej, co biorąc pod uwagę wiążący charakter dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości wykładni przepisów daje dużą szansę na uwzględnienie powództwa dłużnika.

Wobec powyższego w ocenie tutejszej Izby w przypadku gdy gmina występuje jako wierzyciel w przypadku opóźnień w płatnościach z tytułu umów użytkowania wieczystego, najmu czy dzierżawy może naliczać jedynie odsetki ustawowe na podstawie art. 481 Kodeksu cywilnego.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Zbigniew Rękas

Zastępca Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

(Dokument podpisany elektronicznie)